

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelătăre pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inscripții să se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopiei Sibiului, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt să se adresa la:

Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articule nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rendul cu literă garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Sibiu, 18 Ianuarie.

(N.) Sedințele cele mai din urmă ale reunii maghiarăriște din Cluj au fost bogate în desbatere tumultuoase, după cum vor să scie cei inițiați în trebile ei. La un rezultat însă au venit și maghiari din Cluj și acela este, că numai prin biserică și prin organele bisericești pot face vr'o treabă.

Să facă deci apel la cele 3 biserici cu caracter mai mult sau mai puțin național unguresc și apelul a aflat răsunet la capii bisericei reformate și unităra.

Să aflat deci de bine și de consult, ca să se angajeze biserica în serviciul unei reunii cu caracter politic și cu tendințe agricole față de celelalte biserici și neamuri din patrie.

Nu putem accentua din destul tactul, că l-a observat biserica catolică față de aceasta reunie menită a sămănei germane discordiei și al neînțelegerii între cetățenii acestor teri cu au menitunea trăi și a murii la olală, și tot cu o cală nu putem să ne plângem despre tendințele văduve, ce se dau pe față tot mai mult prin activitatea reunii de sub întrebare.

De ce e adeca vorba?

Reuniunea maghiarăriște din Cluj pune din interesele capitalului ei o parte la dispoziția bisericei reformate și unităra, ca să facă trebă.

Dacă aceste trebi săr margini la ameliorarea salariilor investitorilor reformați și la îmbunătățirea stării preoților — noi an trebuu să gratulăm bisericei reformate, că a aflat un stup așa de bun, care să își asigure mirea pe 32 de ani pentru o amortisare de bagatul 1 1/2%.

Cumca nu este vorba numai de ameliorarea salariilor celor slabite — ci este vorba de o propagandă serioasă a căstiga suflete pentru înmormântarea elementului clasei domnităre — ne o spune singur Szász Gerő notarul consistoriului reformat din Cluj.

Pentru ce să ascuudem măță în sac, dice numitul domn, pentru ce să nu spunem verde — că noi maghiari ați suntem aici în Ardeal mult prea puțini și putinăriște noastră provine din cauza, că mulți maghiari sau valachisau și aceia trebuie întorsă că la noi cu mijloace ertate, și dacă că merge și cu mijloc ace neertate, ați suntem noi domni și nu avem teamă de nimenea.

— Așa și în acest ton — se face apărarea pentru proponerea episcopalului reformat Szász Domokos, de

a se pune biserică în serviciul „Kulturegyletelului, pentru bani.

Va să dica, au venit la convingerea cei cu reuniunile, ca steașă și neputințiosă va fi toată activitatea lor, dacă nu vor căsciga acțiunea bisericei spre scopurile lor.

Cum să însă cu principiul de toleranță al bisericii între sine — ne place nouă a întrebă.

Este ore misiunea bisericei, fie ea de ori ce caracter de a se angaja la luptele politice, la luptele de partid, la luptele de rasă și așa a încercat să turbeze între credincioșii celorlalte biserici?

Noi credem, că statul trebuie să fie egală fea bisericii și fie ce cetățean și nici în lumea de dare și nici în conceptul de aruncuri nu stă o rubrică separată, că de ce limbă și confesiuie și omul, că cu căt are să incurgă la susținerea poverilor statului.

Dar mergând și mai departe, statul maghiar la anul domnului 1868 a luat unele angajamente față de recunoașterea autonomiei bisericiilor, și prin legi positive a garantat libera dezvoltare a unor confesiuni până aci master tractate și neîndreptărite.

Față de aceste legi positive i va veni statului cu greu, să vadă o porință dușmanăoasă a unui biserici aspira celorlalte și dacă el doresce pacea între cetățenii săi, atunci vine la face, de va urmări ulterioră dezvoltare de lucruri, ce ar putea urma din o astfel de turburare.

Nu avem noi temere, că grosul poporului român va inclina spre calvinism, deosebice scim cu toții, că se sădă românul prin insuși cuvântul „alvin,” dar nu ne place ca în dezvoltarea noastră să fim jigniți de toate părțile și să ne risipim forțele noastre sperându-ne în continuu de dușmani vejuți și neveniți. Luptăm luptă grea și cu armele cele mai inocente, dar cu multă tareă sufletească.

Nu am fost și nu suntem agresivi față de nici o confesiune, am stimat pe cei ce ne au insultat în credință, că se vor pocăi și vor vedea că toată mișcarea noastră culturală este în marginile permise de lege, și permise de calculii răjuinei a statului cetățenii luminăti.

Ni se va lăua și speranța de a crede, că vor veni timpuri și mai liniștite, atunci năsau smuls din pepturile noastre speranța într-un viitor mai fericit și nu va fi bine ca puși odată pe acest teren, să se înceapă dușmaniile reciproce și să se respunda cu represaliile celor ce atacă în diuina mare instituțiunile noastre cele mal sante, credința străbună.

cuvântarea lui Ali ajutoriul sfântului — care zace sub dschamia — spre căstigarea plăcerilor inchisute în lumea viitoare. Ajungeau acestea, — ori nu — și altă întrebare, — destul că credința lor respălată osteneala lui Ali cu daruri îmbelșugătoare, căci nimeni nu venia la dschamia cu năna goală.

Darurile primeite formau venitele bătrânlui hodjă din cari trăia cu fiul seu adoptiv Selim scutit de orici nevoi..

— „Fiu!“ — dice Ali către Selim — tu ești acum de 19 ani... Cunosc toate învățările s. Coran... scii poruncile lui Allah... a lui Mohamed profetul meu... Se cuvine tăi a scii și a împlini cea ce mi place mie... Dorință mea ferbințe e, să ajungi și tu cea ce sunt eu, un slujitor evlavios a lui Allah... E lipsă dar, că tu pe lângă cunoștința s. Coran să și căstigi și cea omenească... Provede-te deci cu cele trebuințioase... încalează măgarialu nostru cel bătrân și dute în lume... în aceasta operă admirabilă a lui Allah... și nu te reintorce până nu vei fi facut este... fără de caru ni poți trăi...“

Selim asculta cu multă băgare de seamă purunca dată și la a ei împlinire să apucă indată.

Insoțit de bine-cuvântarea lui Ali pleca în diuina următoare în lume. Se duse departe... tot mai departe... Vesel... tot mai vesel.

Cufundat în gânduri și visuri strălucite de al seu viitoru, uită să apuce măgarul pe drumul, ce îl spusese hodja Ali. Cand să deșteptă, se trezi

Aici românul e un „noli me tangere“ și cei verbați în istoria Transilvaniei vor sci, să nu umbrească scânteie în jurul gramezilor de paie.

Față deci „Kulturegyletistii“ ce le place ca baniile lor, deoarece învestitorii și preoții retrămati cu miiile — puțin nu pasă, dar le dicem, să nu se atingă de credința noastră românească și de instituțiunile, pe care românul le ține de o proveniență divină.

A noastră va fi bucuria, dacă vom vedea, că să imbuñătășesc soartea clerului și a personalului didactic la scoalele străine, căci exemplul bun atrage și va îndepărta și pe român de a face ceva într-ameliorarea sortii acestor luptători ai civilizației.

Instituție noastre culturale, care dispun de mijloace bănești cum e „Asociația transilvănească“ și vede de chiemarea ei fară ca se angajeze pe biserici, să fanatizeze pe preoți ori pe dascali în o direcție ori altă; facă și cei din Cluj asemenea, lucru în liniste după un program precisat, dar nu sumează o biserică și pe fii unei biserici în contra celorlalți. Cine sămănu sănătate, seceră furtuna.

Revista politică.

Numai incapaci nici o îndoială, că facem progrese din lumea racilor. Restantele de dări în unele comitate de pe anii expirat au trecut peste jumătate de milioane, oamenii nău de unde mai scoate bani și cu toate acestea bărbatilor dela cărmă nici că le pasă. În dieta sa a asternut proiectul pentru a se cumpăra un teritoriu ca să se mearcească edificiul ministerialului pentru apărarea terrii. Referentul Daniel vorbește mult și îl recomandă. În zadar se mai încercă să vorbească Thaly, Horánszki, Orban și alții, căci unde merg lucrurile ca pe sfârșit, nu îmodă a mai putea îndepărta pe cineva prin vorbă. Proiectul a fost norocoș, să primit cu o majoritate covârșitoare.

Crisa financiară încă nu să înlătură. Se vorbea, că ministrul, care poartă secolul deficitelor și dea dimisie și un alt bărbat Szél se îurmează. Acum însă după primirea proiectului de buget pentru desbatere specială, pare încătă dl. Szapáry cu toate amenințările de mai înainte aplicat a rămâné ear în cabinet, căci a declarat că va rămâne un aderent luptătorului al pardidei liberale. Cu toate acestea unile sciri ne spun, că ar insista ministrul pe lângă demisiune și că tocmai astăi cauza, că să dus la Viena, căci în imprejurările de astăzi astfel de treburi nu se pot îsprăvi cu

chiar în mijlocul unei postfăti lipsite de căi. Trei și joi se trei nopti rătăci încocă și încolo prin desertul pustiu, fără a aflu vră un drum, fără a da preste vră o ființă viațătoare. Merindea se impuținase... măgarul osândă rămâné aici, acușu nu-l mai puțea purta!

In a treia di a rătăcirei, tocmai când globul soarelui se rostogolise după marea năspioasă, căci biutul dobitoc la pămînt. Întinse picioarele și își dete duchul.

Selim, ars de sete și nimicis de foame — cum era — se aruncă la pămînt. suspină și și plângă soartea, care l-a ajuns. Dar nu voia să-și părăsească dobitocul, ci cu lacrimi ferbinți îl desmerdă pentru credință, cu care l-a purtat până la cea din urmă resuflare. De la vremea cea apucă, săpă o groapă și îngropă pe credinciosul seu soț de călătorie.

— „Mai parăsit și tu în nevoie cea mai mare! Tu, care în aceste dile pline de suferințe mi-ai fost unică măngăre... unicul prieten... binefăcătorul meu... sfântul meu“ — dicea Selim tângindu-se, aruncat pe mormântul măgarului.

In vătărea și tânguirea sea audii nechezatul unui cal, care venia din depărtare, alergând în fugă mare. Privind, vede doară, că să apropie o trupă de călăreți. Era Suleiman pașa. Suleiman cel remunit pentru evlavie sa se reintorcea dela vînătoare de lei.

FOITA.

Doi sănți.

Istorică arăbească. După L. X. de P. O.

Scie-l Allah și profetul său Mohamed unde, destul că trăia odată un hodjă (preot) bătrân.

Numele lui — așa ne spune cel ce își aduce aminte de el — a fost Ali.

Voinic „ca chedrul Libanului,” frunte lată și încrețită, barbă lungă și albă — jur împrejur obrazului, — presentare maiestatică și plină de evlavie, erau insușirile sale caracteristice.

Prin aceste și prin talarul (reverenda) seu cel vînător precum și prin turbanul (invilătoare capului) seu cel verde — cari la sărbători mari totdeauna se înnoiau — hodja Ali însufla respect tuturor celor, ce îl vedea. Totu și cinstință.

La sărbătoare mai mari în dschamia (biserica) să — despre care lumea credea, că e zidită pe mormântul unui sfânt — se sevârșau rugăciunile cu cea mai mare pompă. Ali se însufla de Dush deosebit. Să și putea însufla, căci la asemenea prilegiuri năvălau credincioșii din toate rugăciunile.

Năvălău, nu atât pentru rugăciunile și cântările lui Ali — deși și acestea le ascultau cu placere, ci cu deosebire și îndină sperau a dobândi prin bine-

una, cu două — căci ce ar fi dacă s-ar întempsa o grabnică mobilisare a armatei?

Scrierile din Viena vestesc, că acolo n'a sosit singur Szapáry, dar se mai află încă baronul Orcy, și ministru de comerciu contele Szécsenyi și că s-au ținut conferințe comune ministeriale. Se vor pertracta afară de cestiiunea petroaleului și a spirtele, cestiiuni grave în momentele de față.

Per tractările convenționale cu România se vor începe ierișă, abia pe mijlocul lunii lui Faur. Un termen hotărât pentru reîntoarcerea delegaților români la Viena nu s'a putut pune. Trimisii României au declarat, că se vor reîntoarce, îndată ce guvernul va fi gata cu instrucțiunile; foilor Vienesi li se pare, că instrucțiunile îm cam mult și tare se tem, că cine scie cum va isbuti lucru.

Se pare că Constantinopolul tot va împăca lucrul cu cestiiunea bulgară. Poarta, care pune mare preț pe iscuditorul de cărăt Zancoff n'a voit să primească programă sub preteză, că ar da prea mult de lucru și să nasce din nou neînțelegeri. De altcum Dr. Vulkovits agentul bulgar la Constantinopol a fost în Sofia și după ce a primit instrucțiunile dela guvern s'a întors ierișă. Alecsandru de Batenberg a recomandat amicilor săi bulgari ca să aleagă de principie pe ducele George de Leuchtenberg. Foata rusească „Noveie Wremja” susține, că Rusia va recunoaște candidatura acestui principie pentru tronul bulgar, numai dacă celelalte puteri o vor recunoaște. — și după cum se vede, puterile sunt învoite cu acest bărbat, și au trimis chiar ambasadorilor din Constantinopol instrucțiuni în astă privință, ele doresc adeceea, că cestiiunea să se rezolve căt mai în grabă. — După părere susnumitului jurnal se cunoscă această bărbat pe tronul bulgar întocmai și prințul de Mingrelia. Căt pri- vesce pe Anglia și cu totul rezervată. Oamenilor dela cărma statului Britanic mari le pare bine, că cel puțin acum ar reșbi să se pună înțelegere încătăvă. Pe afacerile Bulgariei nu pun ei tocmai aşa mare preț. Astă insuși marchisul Salisbury a accentuat-o în vorbirea sa pacnică, ce o ținu în casa de sus: Dacă Alecsandru a recomandat pe prințul George de Leuchtenberg a lucrat îscusit. *Noi nu vom se exercita și în influența deosebită, căci și zadarnică. Noi nu vom pune pedește Rusiei în activitatea ei legitimă; din contră ne am simți măgluij, vădând că Rusia și ajunge dorințele legitime.*

Jurnalele din străinătate nu mai bucură tocmai aşa tare de alarmă. Pare că spiritul reșboinic s'a astămpărat și dacă un jurnal aduce o scire de mobilisare, alte încep al combate. Că se întempsă între foile germane și franceze. Cele dintâi strigătă, că nu-i sem bun, că francesii adună atât material, și ridică barace și și mobilisăză trupe. Acum „Post”, „Kreuzzzeitung” etc. aduc vestea, că împăratul german a ordonat să se conchime 72,000 de mii de reserviști cu scop a se exercita în manevrarea pusnei cu repetiție. Acest sgomot a produs mare neliniște de viri în cineaare.

Diarele franceze din contră susțin, că încă n'a sosit vremea să se inciare, și că nici nu le sătăbine la niște poporă civilisată să se nimicească prin foc. Cu privire la sgomotul diarelor nemțesci scrie „Le Temps” și următoarele: Fără ca să ne adâncim în perfida insinuație, ne mărginim a constata numai, că ele — jurnalele — mai în toate punctele grecesc. E adeverat, că ministrul de reșboiu a co-

— „Pe cine plângi? Pe cine ai ingropat aici?” intrebă Suleiman, veându-movile de curând ridicate și pe ea în timăr cu ochii sclădati în lacrimi.

— „Pe unicul meu prieten, pe binefacătorul meu, pe sfântul meu!” — dice Selim plângând.

— „Ce dici? Un sfânt odichesces aici?!” — întrebă Suleiman surprins.

— „Da, așa e! — adăunse întrebătul — „sfântul meu!”

— „Voinice! Rămăi aici! Voiu să-ți răspâlnesc credința arătată față de acest sfânt! Întru vecinica lui pomenești voii zidi o dschamie și tu vei fi hodja ei — adaugă pașa.

Dicând acestea de te poruncă, celor din prejurul seu, să provadă pe Selim cu toate cele trebuințioase pentru traiu și apoi se duse mai departe.

In diu următoare sosi o caravănă cu sute de cămăile. Ea aducea o mulțime de lucrători, lemne, peatră și alte lucruri trebuințioase pentru zidire. Pe mormântul măgarului se ridică o dschamie pompoasă și Selim remane hodja ei.

De atunci au trecut mulți ani, căci anii trecuți și nu se mai întorc!

Selim, care învețădele dela tatăl-seu adoptiv, toate rândurile ceremonialului, își împlină cu scumpete slujba lui încredințată. Evlavia tatălui seu o avea și el. Drept acea îl iubeau toți credincioșii.

Vesta despre Selim și dschamia sa se lăzi în curând până la cele mai îndepărtate oase (regiuni

mandat să se cumpere lemne și să se ridică barace nu numai în Corcieux, Brières sau Saint Dié, dar în toată împrejurimea garnizoanelor și aceasta numai pentru că casările sunt cu totul prea mici și soldații în garnizoanele ostice n'au destul loc. — Totodată „la France” asigură, că mobilisarea corpului de armată se va face nu la corpul care se află în Ost, ci în granile Vestice.

Foile din Rusia discută mereu amicitia între Rusia și Germania. Astfel „Novosti” proscrise o eventuală încărcătură franco-germană și crede, că Rusia nu va îngădui nici odată o nimicire a Franței din partea Germaniei, căci singură Franția e stăvila cea puternică contra tuturor coalițiunilor vrăjitoare.

În casul unui reșboiu cu Austria dice „Novosti” Rusia n'are lipsă și trimite într-o casă, o parte mare remâne la granile nordvestice, așa, că Rusia își asigură de o navălire a Germaniei; Germania însă trebuie să-și concentreze toate puterile spre Franția. Așa dară n'are motiv Rusia ca de teama Germaniei se abțină de pretenția Franției.

Corespondență particulară

ale „Telegrafului Român”

Făgăraș, 16 Ianuarie, 1887.* Dle Redactor!

Am tot ascultat ca o peană mai dibace se va simți indemnăta a ve împărătește festivitatea bisericășă ce să serbată aici la noi în ziua „Arătării Domnului”. Văd însă că nime n'a să simți chiamat la această, pentru aceea fie mi permis a ve roga eu, ca se dați loc în prețuitul nostru jurnal, „Telegraful Roman” moderător mele înserării a descrie această festivitate.

Din momentul când organele noastre bisericesci competente — devinând fostul nostru protopresbiter Petru Popescu în urma bătrânețelor înaintate necapace pentru conducerea oficiului protopopești, am avut cele mai bune speranțe făcă de demnul administrator protopresbiter M. O. D. Inlin Dan, și în această speranță nici nu ne am înșela. Deși la început — mai mult din interes familiar — i-s-a facut oare și cari opozitioniști dinii administrator, aceasta opoziție prin procedură sa blândă și plină de tact în curând a dispărut, și astăzi să bucură de stima generală fără deosebire de religiune și naționalitate a tuturor cetațenilor din Făgăraș.

Atotputernicul a voit ca se chieime la ale sale pe fostul nostru protopresbiter, și astfel dl adm. prot. a devenit totodată și administrator parochial spre cea mai mare bucurie a noastră, căci ne măgluim cu speranța, că bunul tact al Dsiae în administrare protopopiatului să-l vedem aplicat și în afacerile noastre parochiale. Să speranța nu ne a înșela. Dovadă serbarei dilei mai sus amintită. Aceasta că care în biserică noastră se serbează în toate părțile cu o pompă și ceremonie neusită în alte biserici, dl adm. prot. ia dat forma cuvenită, și la noi până acum neobințită din Făgăraș.

După sevărirea s. liturgii, la 11 ore a sosit milizia în parada la biserică, de unde apoi îndată a pornit conductul la riu. La această procesiune a luat parte un număr foarte mare dintre poporenii

*) Din motivele espuse de dl corespondent, dăm loc acestui corespondent deși cam întârziată, și dorm și noi, că acest act se fie un bun augur pentru progresul din acest protopresbiterat.

Red.

fructiferă în mijlocul pustietății.) Credincioșii alergau cu grămadă la el, cu deosebire la sârbătorile cele mari, numai că să poată asculta glasul seu cel frumos și să se inchine sfântului lui. și nu veniau nici odată cu mâna goală, ci totdeuna încărcăți de daruri.

Vesta despre Selim, hodja cel tinér, străbătu în curând și la Ali, hodja cel bătrân.

Ali audia adeceea pre cei ce peregrinau în pustie, vorbind despre Selim și lăudându-l evlavia: ba observă, că credincioșii cari mai înainte aduceau jertfele lor la dschamia sa, acum trece pe largă ea și se duc mai departe.

Odată cu privilegiul unei sârbători, intră și el într-o caravână și se duse în pustie. Vădu pe ho dja cel tinér. El era fiul seu adoptiv — Selim.

Sevârsindu și Selim rugăciunea și căntările se reintorse în locuință sa încărcăt cu daruri.

Lui i urma hodja Ali.

— Fii salutat iubite fiule! — dice Ali plin de bucurie.

Selim cuprins de sosirea neasteptată a tatălui seu, cădu pe peptul acestuia și nu potu grăni ci chiar un cuvânt. Revenindu-și în fire ii lăua bastonul din mâna, și deslegă opincile și spălă picioarele și îl opștează că și cand ar fi fost Ali cel mai mare pasă din întreagă provinția.

Se pusea apoi la masa proveață din abundanță cu cele mai gustoase mâncări și beuturi și

și streini. La riu s'a dat trei salve, una când s'a cecit Evangelia, a doua la octeuția pentru Majestatea Sa, și a treia când s'a cântat „Troparul” dilei. Dupa ce s'a sevărit, sfântirea apei întreg poporul și întreagă milție dimpreună cu numeroși ofițeri ce a lăuat parte la acest act solemn au fost stropiți cu apă sfântă, și apoi conductul ear s'a reinitors la biserică.

De aceasta și vor aduce aminte credincioșii nostri totdeauna cu cea mai mare placere, și frumosul nostru ritual între imprejurările grele cari trăim, le dă măngăiere sufletească.

Recunosc de redactor, că în sine acest fapt nu ar trebui dat publicității, pentru că este așa dicând o datorință prescrisă de biserică, dar doreș să se constate, că dela conducători atârnă totul, pentru că poporul nostru este bun și disciplinabil numai se nu lipsească energie și bunăvoiea dela conduceri.

Conferința dela Ateneu a dlui A. Demetrescu.

Artă de a vorbi.

Dl Anghel Demetrescu, distinsul profesor dela liceul st. Sava, a desvoltat Dumineacă seara în față unui public pe cat de numeros, pe atât de ales, conferința sa având de subiect artă de a vorbi.

Într-o introducere plină de spirit și de humor, conferențiarul a făcut un paralelism foarte instructiv între arta de a scrie și arta de a vorbi. Ne vom încerca a da resumul acestiei introducării pe cat se va putea de fidel.

Societatea modernă e guvernată de doi agenți puternici, cari aci rescoală aci potolește valurile misișorilor populare. Acești doi agenți sunt: cuvențul și presa. Astăzi arta de a vorbi și a ceea de a scrie, nu mai sunt nisice mijloace placute de distracție, ca mai înaintate: astăzi ele sunt ridicate la înălțimea unei necesități sociale.

Elocuția și presa fac acum progres însemnat în continentul nostru și sunt pe deosebire de desvoltare în celelalte continente. Oratorul și scriitorul sunt astăzi regii inteligenții.

Unde prosperitatea materială, binele și adevărul și înțindută lor asupra societăților, acolo cuvențul și presa revărsă darurile lor binefăcătoare, din cari cel mai bogat e libertatea.

Din contră, acolo, unde cei doi reprezentanți ai cugenării nu sunt cunoscuți, sau fiind cunoscuți, nu sunt respectați, societatea duce, precum știe Heliade, o viață moartă.

Aveam exemplu despre o atare stare de lucruri în Turcia. Deși poporul răte și viteză, onest, totuși își spunea că se găsește în stare de înanoapore, în stare de imobilitate.

E cunoscut răspunsul dat de un funcționar turc unui emigrant din Ierusalim, care la 1857 se întorce din România. Emigrantul era jurnalist. Turcul nu înțelegea această profesie și când după multe esplițări el începe să o înțeleagă, nu găsi altă expresie spre a o defini, decât aceea de „hai-nama tacă.”

Poate tocmai acest dispreț pentru soldați cuvențușii și ai presei a menținut și menține Turcia în situația actuală.

Este adevărat, că cestiiunea a se considera presă ca a patra putere în stat și controversă. Din teatru constituie noastră rezultat aceasta prerogativă a presiei. Dar din punctul de vedere al legii, puterea presei e contestată, cu toate asta, judecând din punctul de vedere al realității, presa e poate ca mai dințău putere într-o societate constituită.

Incepură a povestii. Povestea despre al lor trecut, căci multe au de povestit cei ce numai arareori se întâlnesc.

— „Spune mi, iubite fiule! — întrebă Ali — cine a fost sfântul, pe al cărui mormânt e zidită dschamia ta?”

— „Fata de tine, iubite tată și binefacătorul meu! — dice Selim schimbând fete și lăcrămănd — nu pot retacea adevărul chiar de-a sci, că te vei supăra! De ce să me rușinez de tine, când bine îmi aduc aminte de timpurile trecute, când tu îmi povestiai cu multă reverență despre sfântul tenu, care în evlavia sa bea numai apă curată, se nutria cu carne boala, supora toate malatărările cu cea mai multă măgluire și sfîntenia lui era aşa de mare incăt focul din urmele lui s'a schimbat în niște schințe facătoare de minuni!”

Așa vorbi Selim plângând și susinând. Povestea apoi tatălui seu toate cele întâmplări de la a lor despărțire și încheierea cu cunțele: „soi acum cine e sfântul, care e ingropat sub dschamia mea — e măgarul cel bătrân!”

— „Văd, că nu înzădar te am trimis în lume — dice Ali zîmbind și punând mâna pe umărul lui Selim, nu mai plâng! Măngâie și nu uita, că sfântul meu a fost tata sfântului tenu!

Si è natural aceasta.

Puterea, care vorbesce neconitenit — presa — finesc totdeauna prin a învinge.

Guvernul cu toată acțiunea, de care dispune nu poate opera nici odată cu succes în contra presei opozitioniste. În parlament se vorbesc mai puțin de cât în preșă. și oratorul opozitionist din parlament e un pericol pentru guvern, dar e un pericol de scurtă durată. Camerile fiind deschise numai trei luni pe an. Presele însă și la dispoziția publicului în tot timpul anului, și întânsa scriitoriu are avantajul și nu îi obligat să întrebuneze un anume vocabular, cum se cere oratorului, fie în parlament, fie în întreburile publice. Scriitoriu din contră poate scrie în toate formele tonurile și dimensiunile.

Nu rezultă de aci ca arta de a scrie și mai ușoară de căt arta de a vorbi. Dîn contră. Scriitoriu i-se cere mai mult studiu, mai multă muncă, mai multă claritate și judecată.

Astfelui se explică poate, pentru ce la noi sunt mai mulți oratori decât scriitori.

Pe lângă aceasta oratorul are mai multe avantaje asupra scriitorului. Auditorul e indulgent pentru orator; scriitorul e cestigent pentru scriitor.

Forța unui discurs nu constă atât în argumentații căt în acțiune, gest și căldură. Ceeace Demostenes dica odată despre condițiile discursului, e adevărat și aici: acțiune, de trei ori acțiune, căt se cere unui bun discurs.

E o mare deosebire între impresia, ce o produce un discurs anul și același discurs citit.

Nici Demostenes, nici Cicero nu și-au scris discursurile lor așa. Exemplul îl avem în discursul cu apărarea lui Milone. Într-atăt de mare a fost deosebirea dintre pleoapăa lui Cicero pentru apărarea lui Milone condamnat totuși, și discursul scris, că Milone cînd-în pronunță acelle cuvinte memorabile: „Dacă tu Cicero ai fi pronunțat apărarea mea, așa cum ai scris-o acum, apoi n-ai fi avut fericirea să mânânc pește la Marsilia.”

Ca forță de impresiune oratorul dă exemplul cu discursurile lui Barbu Katargiu. Cei ce au audiu vorbind pe acest ilustru om politic, mărturisesc că impresiunea ce au simțit-o când l-au ascultat discursurile din parlament, a fost cu mult mai mare ca aceea, pe care o simt aici când li cetești aceleși discursuri.

Și apoi căt discursuri dela noi, de cănd aveam o viață parlamentară, căt pot rezista la analiza severă a criticului?

O altă deosebire există între scriitorul și orator.

Acesta e ascultat cu interes, scriitorul e cestigent cu reflectie. Unul lucrează asupra minții, glasul celiuilor plătrunde în inimă auditoriului! Unul are mai multe mișcări, celalalt mai multe idei.

E adevărat, că și oratorul are multe desagrame. Luăi pe cel dințătu orator și presentați-l la tribună cu părul săberit având pe față vinețeli, fiți siguri, că de nu va fi ridiculizat cel puțin nu va avea succesul obiceinuit.

Din contră, ce-i pasă scriitorului, când studiază istoria critică a românilor și scie, că Hădăru umbla cu barbi nepepnate sau că are un umăr mai înalt ca altul.

Conferențiarul stărescăcește acest interesant paralelism între orator și scriitorul cu o reflexie plină de ironie la adresa societății noastre.

Tribuna și o scenă, oratorul e un actor. Căt impresii adânci nu produc aiarea în sufletul publicului cuvenitul unui orator puternic.

Noi nu ne impresionăm de nimic! Noi scim toate și pe toți.

Dacă aiarea oratorul după un discurs mișcătoru și dus de public în triumf, la noi prin imitație se face așa ceva cel mult pentru atracție.

„Pentru un așa dis om politic de noi, care n-a vorbit și n-a scris în toată viața sa nimic, se cernesă felinarele. Eun un scriitoru de forță lui Bolintineanu moare în spital și abia se găsește deocamdată, care să-l însoțească până la locul de repaus; eun ministerul instrucției abia găsește 2000 lei ca să-l înmormânteze.

În schimb însă se aruncă 4-500 mii de lei pentru unii, caru i pot fi puși nici la degetul cel mic al lui Bolintineanu.

„Așa suntem noi.” (Applause prelungite)

Clara.

Sciințele naturale în primii ani ai scoalei poporale.

Coroana creației este omul. Lui îi sunt puse la dispoziție toate produsele și puterile naturale sau mai bine dîs, lui îi este date putința de a se folosi de toate produsele și puterile naturale după placul sau după trebuință, ce o are. Putința aceasta a omului însă nu este absolută, ci numai relativă. Omul, cu toată putința, ce-i este dată, numai atunci poate trage folos din natură, dacă o cunoaște în toate amenunțele ei și apoi dacă scie, cum trebuie să se purcează, că se poate folosi de aceea ce îi oferă natura. Natură însă nu poate cunoașe fără a o studia. Studiul naturei deci și de lipsă pensuie fiecare om și mai ales pentru acela, carele, ca și terenul român, trăiesc în mijlocul naturei și în

continuu vine în atingere cu produsele, cu fenomene etc. de ale naturăi. De aci rezultă necesitatea și folosul propunerii sciințelor naturale în scoalele populare.

Scopul propunerii sciințelor naturale în scoala este a face pe elevi cunoșcuți cu corporile și fenomenele naturale, a îndeprinde și le observa pe acelea cu atenție, a vorbi apoi despre ele, atât despre întregul căt și despre diferențele părții ale căuta semnale sau însușirile, prin care fiecare corp se deosebește de celelalte sau seamănă cu ele, a înțelege pe deplin fenomenele mai principale din natură, a căuta și a afla întrătacătatea potrivită a unei posibile combinații și a deduce, ceea ce și de foarte mare însemnatate pentru cultura mintii elevului. Dar sciințele naturale contribuie foarte mult și la cultura inimii. Caci cunoșcend nu numai corporile și fenomenele naturale, ci și ordinea, în care sunt, legătura aceea tainică dintre ele, folosul, cel aduc unelte altora și cu toate omului, cunoșcând dintr-acestea puterea aceea nevedută, care le produce, le susține și le conduce pe toate, au nu vom esclama și noi: „marți și minunate sunt lucrurile tale Doamne, toate înțelepicene le-ai facut”. . . Petruca însă sciințele naturale, respective propuneră lor în scoalele populare, să aibă rezultatul dorit, el trebuie să se propuna cu multă îngrijire. Învățătorul să se lasească a desvoltă în elevi interesul față de natură, ceea ce se va putea ajunge, dacă va urma în propunere o ordine care să îi arate modul, cum au să se tracteze sciințele naturale în primii ani ai scoalei poporale.

Incepul cu propunerea sciințelor naturale se face chiar în anul cel dințătu de scoala. În anul acesta cu ocazia exercițiilor intuitive se vor desfășura animalele plantelor și mineralelor, pe care le cunoște elevii în de casă. Se înțelege, cunoștințele elevilor în această direcție, de cele mai multe ori sunt foarte puține, ba uneori chiar greșite. Învățătorul va aflat prin întrebări potrivite, ce cunoștințe au adus elevii cu sine de acasă, aceste cunoștințe le va aduce apoi în ordine și pe baza lor va zîndă mai departe. La descrierea ori-cărui obiect și de lipsă, ca obiectul să se infițeze în natură înaintea elevului, sau dacă aceasta nu se poate, să se aducă o icoană bună sau un model. Un model bun e de preferit unei icoane fie căt de bună. Prezentând învățătorul obiectul (icoana, modelul) pre care vrea se-l descrie, va provoca pe elevi să-l privească bine — în tacere — și de toate părțile și numai după ce elevul l-a privit și l-a observat bine va începe cu descrierea lui.

La descriere să nu preleagă învățătorul, ci să facă, ca elevii însăși să fie activi, va să dică nu învățătorul să descrie obiectul și elevii să asculte, ci elevii să-l descrie, conduși fiind de învățător prin întrebări potrivite.

După descrierea fie-cărui obiect (individ) au să urmeze:

la animale: indigitări despre locul unde trăiesc, cu ce se nutresc, ce folos sau ce daună aduc ele omului sau naturii;

la plante: locul și condițiunile pentru crescere, folosul sau dauna;

la minerale: locul, unde se află, folosul sau dauna.

După ce s-a făcut aceasta, se va repeta de către mai mulți scolari, în fine o va reasuma învățătorul cu ajutorul elevilor.

Aveând două corpori descrise, învățătorul va reasuma dimpreună cu elevii, notele caracteristice ale fie-căruiu, apoi va conduce pe elevi a căuta ce se seamănă și în ce se deosebesc acele obiecte. Din această asemănare vor vedea elevii, că corporile naturale nu sunt aşa de isolate, precum s'ar pare, ci este o legătură care-care între ele. Totodată se deprind elevii a judeca, a combina, a-și aduce în ordine ideile, ale asemănării unei cu alta și astfel după notele de asemănare ale grupă și a-și forma idei abstractive: noțiuni.

În anul prim de scoala e destul, dacă se deservă căteva exemplare din fie-care imperiu al naturii.

În al doilea an se va largi cercul cunoștinții elevilor prin înfatizarea și descrierea mai multor indivizi din fie-care imperiu, urmându-se aceiași calcă la descriere, ca în anul I.

În anul al treilea de scoala facem un pas înainte. La începutul anului se va repeta materialul din anii precedenți; apoi se vor alege și se vor descrie din fie-care imperiu al naturii astfel de indivizi, care cu deosebire infițează caracterele tipice ale imperiului, clasei, familiei etc., din care fac parte. Pe lângă acești indivizi se vor grupa alții

cari în multe privințe seamănă cu ei. Astfel toti individuali cunoscuți elevilor vor fi pusii într-o ordine și cunoștințele elevilor nu vor rămâne risipite. Prin aceasta nu vom să dicem, că să se formeze vr'un sistem scientific. Doamne ferește! Aducerea în ordină a cunoștințelor elevilor o vor face ei însuși, conduși prin întrebările învățătorului, fără de a li se da nici cea mai puțină definitiune, pe care ei în stadiul acesta nu sunt în stare a o înțelege.

Sciințele naturale în cei dințăi 3 ani se tractează în legătură cu esențe și intuiție și pe baza cărții de ceterie în oarele de limba maternă. Ca obiect separat de învățăment, se tractează numai cu încreșterea anului al patrulea. Căt de mare ne-a fost mirarea când am văzut în planul oarelor unei scoale — de altcum cu bun renume — pentru anul al doilea, oare separate din istoria naturală, din chimie și din fizică — o poate înțelege ori cine. Dacă se urmează astfel, dacă se indeștează elevii în frageda etate de 7 — 8 ani cu cunoștințe din istoria naturală, din fizică și din chimie în oare separate, e imposibil a destepă în ei interesul numai față de natură, dar față de învățăment preste tot, și cei ce urmează astfel sau sunt nepăsatori față de scoala, sau nu înțeleg misiunea scoalei și modul sau calea, pre care și-o poate limpi.

Fratilor învățători! Faceți, ca elevii vostru să-și căștige în fie care oară cunoștințe chiar și numai căt un grăunte de mustar, dar aceleia să le înțeleagă, căci precum nutremulțul greu de mistuit strică stomachul, așa și cunoștințele, ce ar vrea cineva să le poată înțelege, le strică mintea, le ruinează înțelegerea.

I. P.

Dăm loc cu placere acestui tratat ce ne vine dela un învățător de ai nostri dintre cei mai de frunte, și credem, că facem un bun serviciu învățămului nostru poporul prin aceasta. Cu părere de reu trebuie să o recunoștem, că scădere cea mai mare la învățătorii nostri și chiar lipsa de metodă, și dacă ceea cea mai intelligentă din corpul nostru didactic, ar veni întrajutorul pe calea aceasta colegeilor lor, meritul densilor ar fi insuflit.

Foaia noastră — după cum se scie, are cheamărea a dă succursul seu la desvoltarea viații noastre bisericicești în toate direcțiile și astfel, bucurios punem la dispoziție un loc cuvenit spre acest scop acelora, cari doresc a lucra în aceasta direcție.

Red.

Varietăți.

* (Hîmen) Dr Iulian Popescu, ampliat la institutul de credit și economii „Albina” din Sibiu și a serbat cununia cu Dăoara Valeria Pop din Mihăi în 19/31 Ianuarie a. c. Felicitările noastre cordiale!

* (Invitat) la balul român, ce să se va aranja în Arad, Joi la 17 Februarie nou 1887, în sala delă „Crnece Albă”.

Venitul este menit pentru fondul „Reuniunei celor mai buni români” din Arad și provincia.

Comitetul aranjator:

Aurel Suciu, Romul Ciorogariu, Georgiu Lazaru, Dr. Iuliu Bonciu, Dr. Petru Pipoș, Dr. Georgiu Chincin, Cornel Nicoară, Dr. Dimitrie Horvat, Dr. George Vessa, Sever Bocșan, Dr. Ioan Trăilescu, George Popivici, Tîi Vuclușescu, Ioan Vițu, Ioan Iercan, Mihai Răicu, Aurel Mot.

Bilete de intrare: pentru familie 5 fl., pentru persoană 2 fl. — Bilete de galerie: rendul I. cu 2 fl., al II. cu 1 fl., al III cu 50 cr. — Începutul la 8 ore.

Ofertele marinimoase sunt a se adresa Domnului Aurel Suciu, advocat în Arad (Strada principala Nr. 1.)

* (Concert) Intelegerința română din Cluj va aranja Joi la 24 Fauru st. n. 1887 un „Concert impreunat cu bal” în favorul fondului pentru înființarea unei scoale rom. de fetițe în Cluj. Comitetul aranjatorului să constituie în modul următor: Președinte Iuliu Coroian, avocat; vicepreș. Iuliu Dobradi, asculț. de drepturi; secretarul Iosip Popescu asculț. de drept, cassierul Basiliu Podoaba, capelan; controlorul Nestor Simon, asculț. de drept; membrii în comitet: Ioan Farcas drd. în drepturi; Emiliu F. Negru, medicinist; Georgiu Moga, medicinist; Alecsandru Sandor medicinist; Eugeniu Bran, asculț. de drepturi; Octavian Boer asculț. de drept. Aureliu Pop asculț. de drept. Cornelius Rosescu, medicinist, Alecsandru Andreescu, medicinist; Virgil Sotropa, asculț. de filosof, Eugeniu Solomon, medicinist; Ioan Gall asculț. de drept. Georgiu Simu, asculț. de filosof. Nicolau Bobes officiant și Pompeiu Grigoriu, asculț. de filosof.

* (Milă). Pe seama celor pagubiti prin foc din comuna Amnaș s'a adunat la comitat suma de 88 fl. 34 cr. care sumă s'a și împărțită din preună cu na-turale adunate în cercul Mercurie.

Anume s'au adunat în scaunul Nochirichilui 8 fl. 38 cr. în scaunul Seliștei 11 fl. 80 cr., în orașul Sebeș 6 fl. 27 cr., în cetatea Sibiu 46 fl. 86 cr. Afără de acești bani au mai incurs dela instituții de asigurăriune pentru foc din Cisnădie 15 fl. v. a.

Inciu un sfânt, iudov.* Moniteur de Rome, diar papal a răspândit scirea adevărată, că congregația papală în una dintre sedințele sale a luat hotărârea, ca să se primească între sfinți un iudov, care se numea Liebermann, căci acest fiu a intemeiat „spiritul său” și „nimina dulce a lui Isus.”

Mâne, poimâne ne vom mai pomeni cu vr'un car de sfinți iudovi, căci iudovi's can buni geșefăși, cine mai scie nu vor urma multă pilda lui Liebermann numai ca după moarte să leze închiine o lume apuseană.

* In Pesta e lipsă mare de zidari, lemnari, fierari și alți meseriași de construcționi, de oare ce mulți sunt întrebuiți pe linile ferate norde ale terii, unde se aşază noine suni, gările se măresc și se construiază magazine. Ministrul hovezizmei va dispune în curând prin presă, să se anunțe toți cei obligați la gloate, care în puterea serviciului lor militar și a inteligenții lor aspiră la gradu de ofițeri.

* Tergul Aiudului din 13/25 Ianuarie a fost foarte râu cucerat. În ziua primă au fost ce e drept vr-o 3—4 negoțiatori străini, caru ai cumpărat până în o sută de parechi boi mari, iar a doua zi nu a fost chiar nici o vândare. Alte vite mărunte nu s'au căutat aproape de loc. Porcii cei grași — au avut în cărătire treceau din cauza frigului pentru salamarii din Sibiu și Brașov — și spre acest scop i-au și cumpărat vr-o 2—3 patriotă din Po-placa. Alți cumpăratori nu au fost.

Tergul liber — a fost mai râu cucerat ca o di de terg de septembără — semne, că nu sunt părale la munte — și dacă nu au terenii cu ce să cumpără, maestrii stau și s'grăberește de jaba în jurul setrelor. Avis celor ce cred, că ungur poate trăi fară român.

* (Bibliografic). „Candela” foaie biserică ceasă literară, ce apare în Cernăuț în tipografia arhiepiscopală Nr. I din 1 Ianuarie an. IV și de următorul cuprinză românesc: Catechesele celui intru-

sfinții părintelui nostru Cîril arhiepiscopul Ierusalimului. — Amoarea cătră vecin. — Demisiunea Sancțiilor sale patriarhului Ecumenic Ioachim al IV. — Predică. — Cronică.

Scoală și Familia*, foaie pentru crescere și învățământ, apare în Brașov Nr. 20 și de următorul cuprinză: Autoritatea învățătorului. — Proiectul de legge asupra instrucției elementare, primare, secundare și superioare în România. — Stăpâritul. — Lecturi din învățământul religios. — Peatre înțelepicină. — Procesele verbale ale adunării generale. — Diverse. — Corespondență redacțiunii. — Anunt.

Amicul Familiei*, diarium beletristic și enciclopedic, literar cu ilustrații, apare în Gherla Nr. 2 și de următorul cuprinză: Din literaturile limbilor neolatine — Strada Carmen Sylva, roman. — Opera unui om de bine, novelă originală — Doina de amor, poesie — Călătorie imperiului pământului în 80 de zile, piesă de spectacol. — Notiuni din economica domestică — Converzori bigneice. — Strofe triste, poesie — Fantoma, schiță. — Femeia-bărbatului, cugetări și măscine. — Diverse.

Meseriașul Român*, apare în Brașov Nr. 2 și de următorul cuprinză: Lacătaria artistică. — Legea pentru meseriaj din 1884, fine. — Din minunile naturii, creații furnicei. — Statutele pentru Meseriașul român* asociațione de credit și depuneri. — Felicitări popolare, — Meserie — Felurite pentru meseriași. — Multe și mărunte. — Diverse.

Consemnarea membrilor, caru au contribuit la „Serata literară” împreună cu joc aranjată de corpul învățătoresc din Seliște la 11/23 Ianuarie 1887.

Corpul învățătoresc aduce și pe calea aceasta cele mai sincere mulțumiri tuturor, caru cu oca-siunea „semenei literare” au contribuit pentru ajun-geren scopului; ce-l urmăresc și anume dlor:

Ioan Petric, protopop 2 fl.; Ioan Bocea 70 cr.; Dumitru N. Steafla, 1 fl.; Aleandru Steafla, 50 cr.; Nicolae Henț, notar 1 fl.; George Babes, învățător 50 cr.; Ioan Muntean, învățător 50 cr.; George Stănescu, învățător 50 cr.; Petru Iuga, preot 50 cr.; Pompeiu Predovicu, învățător 50 cr.; Ioan Banciu, negoțiator 1 fl.; Dan Cristu, oieru 1 fl.; Petru Roman, oieru 60 cr.; Ioan I. Simion, neg. 1 fl.; Nicolae Nartea, neg. 1 fl.; Maria N. Nartea 50 cr.; Marina Ilie Popa, 50 cr.; Ioan Tempăraru, prop. 50; Ioan Butean, executor 1 fl.; Dimitrie N. Simion, 1fl.; I. Stoica, fot. 50 cr.; N.

Comă, n. 1 fl.; Dumitriu P. Hanciu, neg. 1 fl.; Daniil Marcu, preot 1 fl.; Petru Indres, notar 2 fl.; Bucur Cristiș, 1 fl.; Dr. Niceta Calafuria, 2 fl.; Carol Gombos, diurnist 1 fl.; Ioan Muntean, 1 fl.; Maria S. Banciu, 50 cr.; Maria Coman Lapădat, 50 cr.; Mihaela Stanilă, primar 1 fl.; Ioan Bucsean, 50 cr.; Ioan N. Tîncă, 50 cr.; Stan Vîlă, 1 fl.; Nicolae Mosora, cassar 1 fl.; Ioan Metu, notar 1 fl.; Ioan Andreescu, 1 fl.; Dumitru Lupea Blouf 50 cr.; Maria Bucsean, 1 fl.; Liviu de Lemenyi, pret 3 fl.; Bela Michel, subpreot 1 fl.; Bucur Comsa, primar 1 fl.; Dr. Nicolae Maier, protopres, 4 fl.; Dumitru Răsoi, prop. 50 cr.; Dumitru Comsa neg. 1 fl.; Constantin Hanciu, 1 fl.; Ioan Comsa, negoțiator 1 fl.; Daniil Moga, propriet. 1 fl.; Nicolae Manegut, preot 2 fl.; Dumitru Begiu, oieru 50 cr.; Ioan Catana 50 cr.; Dumitru I. Simion, prop. 1 fl.; Nicolae Tîntea, boldas 1 fl.; Ioan B. Comă, neg. 1 fl.; Ioan Cergău, oieru 1 fl.; Nicolae Moșin, prop. 60 cr.; Iordache Rosea, comerciant 1 fl.; Nicolae Schitea, 1 fl.; Nicolae Mihu, canecist reg. 1 fl.; Nicolae Sérbiu, comerciant 1 fl.; Ioan Galamea, calafătojar 50 cr.; Oprea Pușchia, 1 fl.; Rachila Tîrfa, 50 cr.; Ioan Daderla, 1 fl.; Nicolae Stănică, oieru 1 fl.; Nicolae Vîrvorel, 1 fl.; Aleandru M. Radulescu, pantofar 50 cr.; Nicolae I. Simion, neg. 50 cr.; Vasile Greavu, calafătojar 50 cr.; Nicolae N. Simion, neg. 50 cr.; Ioan I. Tata oieru 50 cr.; Ioan A. Moga, 50 cr.; Nicolae Tata, oieru 50 cr.; Nicolae P. Blouf, 50 cr.; Ioan Daderla, 50 cr.; Rossa Zeler, postărtă, 50 cr.; Daniel Konert, sergent 50 cr.; Ioan Ivan, notar 1 fl.; Nicolae Răchitan, paroch 50 cr.; Ioan Dubensky, zidar 1 fl.; Ioachim Muntean, paroch 1 fl.; Nicolae Daderla neg. 1 fl.; Stan Hearja, oieru 50 cr. — Suma 77 fl. 50 cr.

Subrasa spusea cu 26 fl. 90 cr. Rămâne venit curata suma 51 fl. Adesea cu litere Cinci-deci și unu fl. v. a.

Din această sumă 25 fl. 50 cr. s'a depus în fondul zidindelor scoale de acică. Iar sumita de 25 fl. 50 cr. se va întrebua pentru cumpărarea de cărți bune pe seama bibliotecii scolare.

Seliște, 24 Ianuarie, 1887.

Dimitrie Chirca,

inv.

Posta redacțiunii.

Dlui A. S. în P. Răul ce mi-l descrie durere, dar este aproape general. Manuscrisul Dvoastră ne va face un bun serviciu — din preună cu atele, ce ne sta la dispoziție — când ne vom ocupa de aceasta cestune în public. Dacă ve-nim la timp, îl dam publicității și în forme aceasta, acum ne pare lucru cam fortat. Ve recomandăm dealmântrea, ca în aceasta afacere — pe base autentică — se ve adresă dreaptaul la forul nostru competent Red.

Loterie.

Sâmbătă, în 29 Ianuarie 1887.

Buda: 13 34 27 80 90

Sibiu — Copșa mică

Sibiu — Copșa mică

Cucerdea — Osorhei — Reghinul-săs

Cucerdea 3.32 10.20 3.25
Chea 4.02 10.50 3.58
Laduș 4.23 11.11 4.20
M. Bogat 4.63 11.20 4.83

Cipeu-Iernut 5.10 11.57 5.11
Kereł-Sz.-Pál 5.25 12.12 5.28
Nireșeu 5.48 12.36 5.63

Osorhei 6.07 12.55 6.18
Reghinul-săs. 6.41 1.20 3.22

Reghinul-săs. — Osorhei — Cucerdea

Reghinul-săs. 4.45 6.10
Osorhei 6.34 8. —

Nireșeu 6.56 12.15 10.20
Kereł-Sz.-Pál 7.16 12.35 10.39

Cipeu-Iernut 7.40 12.58 11.02
M. Bogat 8.03 11.19 12.23
Laduș 8.37 1.49 11.53

Chea 8.51 2.02 2.00
cucerdea 9.08 2.18 12.22

Simeria (Piski) — Uniedoara

Simeria (Piski) 2.19
Cerna 2.28
Uniedoara 3.0

Uniedoara — Simeria (Piski)

Uniedoara 5.10
Cerna 5.88
Simeria (Piski) 5.55

Ghiriș — Turda

Ghiriș 9.26 4.19
Turda 9.47 4.40

Turda — Ghiriș

Turda 8.29 8.10
Ghiriș 8.60 3.40

Mersul trenurilor pe linile orientale ale căi ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1886.

Budapestă — Predeal		Predeal — Budapestă		Budapestă — Arad — Teiuș		Teiuș — Arad — Budapestă		Copșa mică — Sibiu	
Tren omnibus	Tren accelera- rat	Tren omni- bus	Tren per- soane	Tren accelera- rat	Tren omni- bus	Tren per- soane	Tren omni- bus	Tren per- soane	Tren omni- bus
Viena	11.10	7.40	—	București	—	4.70	7.30	Viena	—
Budapestă	7.40	2.	3.10	6.20	Predeal	—	9.32	1.14	Budapestă
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș	—	9.56	1.45	Szolnok
P. Ladany	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov	{	10.29	2.32	Arad
Oradea-mare	4.12	6.58	8.30	1.28	Feldioara	4.16	—	7.47	7.04
Vărăd-Velencez	—	7.03	9.14	1.52	Apatia	5.02	—	8.24	8.20
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.24	2.	Agostonfalva	5.43	—	8.51	7.58
Moșz-Telegd	—	7.38	10.19	2.34	Hunedoara	6.15	—	9.14	9.17
Rév	8.54	11.38	3.18	Sighișoara	9.31	—	11.26	Berezava	6.27
Bratca	—	—	12.18	3.41	Elsabedopol	10.16	—	12.	Soborșin
Bucia	—	—	12.54	4.01	Mediaș	10.57	—	12.29	Zam
Cincia	—	8.58	1.57	4.26	—	11.19	—	12.44	Gherovaț
Huidedin	—	9.28	3.11	5.00	Copșa mică	7.50	—	12.49	Györök
Stana	—	—	—	—	—	11.31	—	12.49	Yorok
Aghireș	—	—	—	—	—	11.31	—	12.49	Iulia
Ghribor	—	—	4.36	6.02	Micăsasa	11.52	—	1.05	Radna-Lipova
Nadisul ung.	—	—	—	—	—	12.31	—	1.34	Conop
Cluj	—	—	10.28	5.26	Crăciun	12.43	—	1.46	Gurasada
Aind	—	—	—	—	—	12.43	—	1.46	Berezava
Teiuș	—	—	—	—	—	12.43	—	1.46	Soborșin
Crăciunel	2.10	—	11.34	—	Aind	2.18	—	2.39	Zam
Blaș	2.35	—	—	—	—	2.48	—	3.01	Gherovaț
Micăsasa	2.48	—	—	—	—	2.48	—	3.01	Simeria (Piski)
Copșa mică	3.41	—	—	—	—	2.48	—	3.01	Orăștie
Mediaș	4.	—	—	—	—	2.48	—	3.01	Sibiu
Elisabedopol	4.35	—	—	—	—	2.48	—	3.01	Alba-Julia
Sighișoara	5.10	—	—	—	—	2.48	—	3.01	Teiuș
Hășafeu	5.19	—	—	—	—	2.48	—	3.01	Arad
Agostonfalva	5.57	—	—	—	—	2.48	—	3.01	Timișoara
Homorod	7.06	—	—	—	—	2.48	—	3.01	Arad
Ágostonfalva	7.43	—	—	—	—	2.48	—	3.01	Timișoara
Apatia	8.11	—	—	—	—	2.48	—	3.01	Timișoara
Feldioara	8.41	—	—	—	—	2.48	—	3.01	Timișoara
Brașov	9.21	—	—	—	—	2.48	—	3.01	Timișoara
Timiș	1.55	5.45	—	—	Oradea-m are	11.15	9.13	4.05	Timișoara — Simeria (Piski)
Predeal	2.28	6.47	—	—	P. Ladany	1.09	10.88	1.33	Timișoara — Arad
București	9.85	11.45	—	—	Szolnok	3.29	12.20	5.25	Simeria (Piski) — Timișoara
<i>Note: Numerele cele grase înseamnă orele de noapte.</i>									